Poštarina plaćena u gotovu

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. V. · ZAGREB, 30. TRAVNJA 1950. · BROJ 18

»Malo, i ne ćete Me vidjeti, alleluja; opet malo, pa ćete Me vidjeti, jer idem k Ocu. – Alleluja, alleluja« (Iv, 16, 16).
Pričesna u današnjoj sv. Misi.

UČITELJU JE ŽAO NARODA

Ponekad se još i danas nađe ljudi prastarih nazora i navika. Imade ih naime, koji drže, da su bolesti, nevolje i nesreće pojedinaca i obitelji kazna Božja. To se može doduše sigurno tvrditi tamo, gdje su neki predi namrli svojim potomcima zle tjelesne ili duševne posljedice svojih razvratnih opačina. Ali se to općenito ne može kazati. To je naime nazor starih Židova, koji su i siromaštvo i nesreću i bolesti pojedinaca i neke obitelji smatrali kaznom Božjom za osobne ili roditeljske grijehe. Oni su se u tom naziranju pozivali na više mjesta Sv. Pisma, gdje se govori, da Bog krivnju roditelja osvećuje na djeci. I doista se u Sv. Pismu Staroga Zavjeta kaže: »Jer ja sam Gospod, Bog tvoj, jesam Bog revnitelj, koji kazni opačinu otaca na djeci, unučadi i praunučadi onih, koji me mrze« (Ex 20,5). Time se hoće istaknuti samo to, da pomisao na potomke, koji puno puta moraju da trpe radi posljedica grijeha svojih roditelja, imadu povećati u ljudima svijest o odgovornosti.

U tom smislu prorok Jeremija u svojim Tužaljkama govori: »Oci su naši sagriješili i nema ih više. Opačine njihove moramo mi nositi« (Jer. 5, 7). Dapače i učenici Isusovi su bili djeca svoga vremena. I oni su pretpostavljali, da su zlo i grijeh krivi nekoj bolesti. Isus je morao pobijati njihove predrasude. O tom nas evanđelista sv. Ivan ovako izvješćuje: »I prolazeći (Isus) vidje čovjeka slijepa od rođenja. I zapitaše ga učenici njegovi: Rabi! tko je sagriješio, ovaj ili njegovi roditelji, da se rodio slijep? Isus odgovori: Ni on nije sagriješio ni njegovi roditelji, nego da se objave djela Božja na njemu« (Iv. 9, 1—3).

Takovo se mišljenje pobija i u knjigama Staroga Zavjeta. Opominju se oni, koji tako misle, da ne stoji, da svi, koji trpe, trpe zbog osobnih grijeha ili grijeha svojih roditelja. Najodlučnije su takovo užasno mišljenje pobijali i stradalnik Job i stari Tobija. Ipak su to, usprkos svemu tomu, zdravi Židovi predbacivali siromašnim i bolesnim ljudima. I tako sipali sol i papar na njihove rane i boli. I pogoršavali im muke i trpljenje.

Osim toga je svijest o žibi rasrđena Boga, koja nemilosrdno šiba bijedne i bolesne, oduzimala bolesnicima ustrpljivo podnošenje patnje. Lomila snagu volje. I vrlo uništavala nadu u ponovo ozdravljenje. Podbadala mnogoga bolesnika na mrmljanje i zavist na zdrave, koji su, po njihovu mišljenju i osvjedočenju, više griješni nego li bolesni, koji pate.

U vrijeme je Kristovo doduše, a i već davno prije, stoljećima postojao liječnički stalež, različit od svećeničkoga. Njegovi su članovi dobivali u školama svoju izobrazbu. Oni su se držali higijenskih propisa, naputaka i pravila opreza, koje je Bog Mojsiju u pero govorio. Tim se napucima i propisima još danas divi medicinska znanost. Ali sve to, što je Bog uputio, imalo je za liječenje i liječničko znanje slabe uspjehe i nikakovo napredovanje u daljnjem saznavanju i pružanju liječničke pomoći. Nisu se naime za to ni brinuli. Nisu se brinuli ni za podržavanje bolnica i domova za gubave. Briga za njegovanje bolesnika bila je zadnja stvar. A nije ni čudo, kad znademo, da je tobožnja pobožnost branila i Farizejima i svećenicima i pismoznancima svaki dodir s bolesnicima kao onima, koji su od Boga prokleti i odbačeni.

Zato Spasitelj nije ništa uveličavao, kad im je predbacivao njihov nemar crtajući bijedno stanje siromašnoga Lazara: »Čovjek je neki bio bogat i oblačio se u grimiz i u bez i gostio se sjajno svaki dan. A bio je jedan prosjak po imenu Lazar, koji je ležao pred njegovim vratima pun čirova. I želio je, da se nasiti mrvica, koje su padale sa stola bogataša, ali psi su dolazili i lizali čirove njegove« (Lk 16, 19—21).

I na ribnjaku Bethsaida nađe Spasitelj jednoga bolesnika, koji je ondje ležao već trideset i osam godina, ali se nitko ne nađe, da ga baci u vodu: »Ondje (kod ribnjaka Bethsaida) bio neki čovjek, koji je bio bolestan trideset i osam godina. Kad vidje Isus ovoga, gdje leži i opazi, da je već odavno bolestan, reče mu: Hoćeš li da ozdraviš? Odgovori mu bolesnik: Gospodine, nemam čovjeka, da me spusti u ribnjak, kad se zamuti voda. Dok ja pođem, drugi siđe prije mene. Reče mu Isus: Ustani, uzmi svoju postelju i hodi! I odmah ozdravi taj čovjek, uzme svoju postelju, i hodao je naokolo. A taj je dan bila subota« (Iv. 5, 5—9).

Tako je radio Isus. Sasvim drukčije Židovi. Oni su dapače još i branili bolesnicima, da se obraćaju na Isusa i mole ozdravljenje: »I kad su oni (Isus s učenicima) izlazili iz Jerihona, pođe za njim silan svijet. I gle, dva slijepca sjedeći kraj puta čuše, da Isus prolazi i stadoše vikati: Gospodine, sine Davidov, smiluj nam se! A narod ih ukori, da šute; ali oni vikahu još većma: Gospodine, sine Davidov, smiluj nam se! I zaustavi se Isus, dozva ih i upita: Što hoćete, da vam učinim? Odgovoriše: Gospodine, da se otvore oči naše. I smilovavši im se Isus dotače se njihovih očiju. I odmah progledaše i otidoše za njim« (Mt. 20, 29—34).

I doista je novo doba nastalo za bolesnike i nevoljne onda, kad dođe Isus Krist. Prolomio se na njih svijetli dan iza teške, tamne i duge noći. To je doba divno ocrtao evanđelista sv. Matej riječima: »I prolazio je Isus po svim gradovima i selima učeći po njihovim zbornicama i propovijedajući evanđelje o kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku slabost. A vidjevši silan svijet ražali mu se, jer bijahu izmučeni i oboreni kao ovce bez pastira« (Mt 9, 35—36).

Zaista je veliko i čudesno milosrđe našega Učitelja prema bolesnima i potištenima.

Iris assumpta

12. III. 1950.

Životne zrake s plavetnog svoda
Budile krasne sagove svuda;
Proljeću novom zlatile prame,
Srcima hladnim vračale plame.
Anđela znakom dušu Pastira
Priroda svježa zanosom dira,
Posebno dižu redovi cijeli
Bogiša ranih, plavih i bijeli;
Irijske Djeve njihove šare
Spominju ruho, srce Mu žare;
Bezgrešnoj Duzi nakon oluje
Dostojnu hvalu podati snuje...
Zazvoni podne. Zanosnim letom
Podiže oči molitvom svetom:
Na nebu natpis cvijeća u cvatu
»Dogma Assumptae« sjaje u zlatu...

JAVNI KONSISTORIJ — U ponedjeljak 3. travnja sv. Otac je održao javni konsistorij, na kojem je zaslužao mišljenje sv. kardinalskog zbora o proglašenju svetim petorice blaženih. Osim sv. kardinalskog zbora ovom konsistoriju je prisustvovalo i 40 nadbiskupa i biskupa.

NOVA BLAŽENICA — U nedjelju 19. ožujka na svečan način je proglašena blaženom u bazilici sv. Petra u Rimu službenica Božja Paula Elizabeta Cerioli. Ona se je rodila 1816. u Lasianu u Italiji. U osamnaestoj godini života stupila je u brak, u kojem je imala troje djece, koja su u djetinjstvu umrla. U 37. godini života ostala je udovicom i tada se je sva predala službi siromaha. Da bi mogla cijeli svoj život posvetiti siromasima, utemeljila je ženski institut sv. Obitelji za siromahe. Kroz cijeli svoj život odlikovala se je dubokom pobožnošću i herojskom ljubavlju prema siromasima. Umrla je 25. XII. 1865. na glasu svetosti. Pošto je vođen proces beatifikacije, u kojem su po svim crkvenim propisima ustanovljena dva čudesna događaja, koja su se dogodila na njezin zagovor, ona je proglašena blaženom. Obredu proglašenja blaženom službenice Božje Paule Elizabete prisustvovalo je mnoštvo vjernika, među njima veliki broj hodočasnika. Po običaju, sv. Otac je u nedjelju 19. III. poslije podne sišao u baziliku sv. Petra, da se pokloni i pomoli pred slikom nove blaženice.

Odreci se blaga

Kaošto nedobrovoljni gubitak zemaljskih dobara pokazuje, da li nam srce na njima neuredno visi, tako kad ih se dragovoljno odrečemo, najsnažnije se time odrvavamo neurednom prianjanju uz njih i postizavamo pravu slobodu duha. Tko se želi posvetiti savršenom životu, mora napustiti ili potpuno ili djelomice svoja zemaljska dobra.

Dobrovoljno odreknuće zemaljskih dobara preporuča nam sam Krist riječima: Ako hoćeš savršen da budeš, prodaj sve, što imaš, i razdaj siromasima. Slično kaže On: Prodajte što imate i dajte milostinju. Napravite sebi torbe, koje ne stare, neprolazno blago u nebu, koje se ne umanjuje. Tko slijedi ovaj sveti Kristov nauk, ići će sigurnim putem do onog siromaštva duhom, koje na drugom svijetu donosi vječnu sreću, a stostruku nagradu na ovom.

Ovakav korak je bez sumnje nešto veliko. No može se poći i dalje. Pošto sam se odrekao svega, što imam, mogu da se vežem svečanim zavjetom, da ne ću nikada na zemlji ništa ubuduće imati kao svoje. Tako sam isključio i svaku nadu za imetkom. I tako sam srce potpuno oslobodio od svakog nagnuća za zemaljskim stvarima i izbjegao pogibeljnim zamkama zloga neprijatelja. Tako su radili Apostoli i njihovi učenici, tako su radili mnogi sveci, a tako rade i danas redovnici.

No ne može svatko da se odreče svih svojih zemaljskih dobara ili radi obveza prema nekome ili radi drugih razloga. Pa ipak može svaki kršćanin, koji ozbiljno hoće da slijedi svoga Spasitelja i da u duhovnom životu napreduje, da se odreče bar jednog dijela svoga imetka. Što on od svoga imetka ne treba za svoje vlastito pristojno uzdržavanje svoje rodbine, kojoj to duguje, neka u kršćanskoj darežljivosti razda siromasima, ili utroši za koju drugu pobožnu svrhu. Lagano natovareni brod plovi sigurno kroz valove. Ako je teret prevelik, prijeti mu pogibao da potone. Tako je i s mnogim kršćaninom. Prianjanje za prevelико bogatstvo može ga lako dovesti do teških grijeha, a onda gurnuti i u vječnu propast. Ako pak od bogatstva troši toliko, koliko mu je potrebno za pristojno uzdržavanje, a ostatka se odreče, to će unatoč bogatstvu ploviti sigurno u luku savršenstva i vječnog spasa.

Krasan primjer za to navodi nadbiskup Toma kenterberijski opisujući život svete Mehtilde, svoje suvremenice. Potekla je iz kraljevske obitelji u glavnom gradu Škotske i bila uzgojena dvoru u sjaju i obilju. Imala je više braće, od kojih je jedan bio svećenik, drugi upravljao velikim imanjem, a treći je bio časnik u vojsci. Časnik ostavi jednoga dana svoju službu i odsada je prosjačio svoj kruh od vrata do vrata. Upravitelj posjeda ostavi posjed i zavuče se u samoću. Svećenik postane siromašnim redovnikom nekog cistercitskog samostana. Još je preostao četvrti brat, imenom Aleksandar, koga je otac odredio, da mu bude nasljednikom. Jednoga dana pozove ga Mehtilda, koja je tada bila stara 20 godina, i upita ga: Šta će biti iz nas, dragi brate? Naša braća su se odrekla zemaljskog bogatstva, da steknu nebesko, a ti uzimaš za sebe zemaljsko bogatstvo, da staviš u pogibelj nebesko. Loša zamjena, zar ne? Te riječi ganu veoma Aleksandra i on zapita sestru: Šta da činim? Ja sam spreman da ra-

(Nastavak na str. 2.)

VRATIO SE MJESEC MARIJIN

Na povratku smo bili iz Lurda, Grada naše nebeske Gospe. Bilo je oko dva sata po podne. Polovina mjeseca kolovoza. Upravo smo unilazili u tunel pred francuskim gradom Nicom. Malo prije toga pokvarilo se svijetlo u obadva naša vagona. Jurili smo tunelom snagom brzoga vlaka. Začas nam je gusti i teški dim napunio sve odjele naših kola. A osim toga nam je užasna vrućina pritisla grudi kao mora i zaustavljala dah. Tolika nas je teškoća morila u disanju i pomanjkanju zraka, te smo mislili, da ćemo pomrijeti taj čas. A u tami smo kao u rogu. Tim je to stanje bilo očajnije.

Svi su se uskomešali. Ponstajali iz svojih sjedala i navalili na hodnike uz užasni i očajni krik: »Gorimo, upalile se osovine naših vagona, u pomoć... !«

I vođa puta je ustao sa svoga sjedala. Trčao tamnim hodnicima vagona. Prisutnošću svoga duha smirivao suputnike: »Neka nitko ne ustaje sa svoga sjedala. Ništa se nije dogodilo. Unišli smo kod Nice u onaj vrući val topline, o kom su novine prije pisale, da toga dana dolazi. Ništa se nije upalilo. Doskora će biti dobro. Šta nam se može zla dogoditi. Mi smo putnici Marijini, koja će nas zdrave kući povratiti. Ne bojte se!«

Nezgodno je naime bilo još i to, što su uz neprilike toplog vala topline, hodočasnici zaboravili prije tunela zatvoriti prozore u svim odjelima. Pa je tako uz užasan val topline navalio i dim i sve nas gušio. Činilo se da gorimo. Užasna vrućina, zagušljivi dim, a kraj toga najgore što može biti tama, gusta neprodorna tama. Ovila nas teškim olovnim oklopom poput more, koja ubija i nikoga ne štedi. Čim smo izašli iz dugačkoga tunela na svijetlo, sve se razjasnilo i smirilo. Neizvjesnost i očaj je nestao. I, kao obično, poslije pretrpljene strave, veselo raspoloženje i šale na račun vladanja pojedinaca.

Tom smo zgodom veoma snažno osjetili, koliko nam je veliki dar dao Bog, kad nas je obdario neprocjenjivim dobrom, svijetlom. Ako je to tako u našem tjelesnom životu, koliko li je daleko veće dobro svijetlo, koje nam svijetli u našem razumnom i duhovnom životu. Ono je to svijetlo, koje nam svijetli svrhunaravnim zrakama i vodi k svrhunaravnom cilju. To nam je svijetlo donio naš Spasitelj. Isticao je to riječima: »Ja sam svijetlo svijeta. Tko ide za mnom, ne će lutati u tami, nego će imati svijetlo života« (Iv 8, 12). A to je ono svijetlo, koje čovjeku pokazuje put, osvjetljuje istinu i daje život. Zato i reče: »Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi k Ocu, nego po meni« (Iv. 14, 6). I doista je tako. Spasitelj nam je donio vjeru, pokazao put kreposti i dao slobodu.

Spasitelj nam je donio vjeru, koja nam je za spasenje neophodno potrebna: »Idite po svemu svijetu i propovijedajte Evanđelje svakom stvorenju. Koji uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a koji ne uzvjeruje, osudit će se« (Mrk. 16, 16). — »Ovo je djelo Božje, da vjerujete u Onoga, koga je On poslao« (Iv. 6, 29). Moć prave vjere je velika: »Ako imate vjeru i ne posumnjate ... nego rečete ovoj gori: »Digni se i baci se u more, bit će. I sve, što uzištete u molitvi vjerujući, primit ćete« (Mt 21, 21).

Spasitelj nam je primjerom i riječima pokazao put kreposti, koje usavršuju naš život, spremaju i jačaju našu dušu za svrhunaravna djela. Osiguravaju nam vječno spasenje. Smiruju ljudsko društvo Isus nas poziva: »Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski« (Mt 5, 48). Naše pak savršenstvo treba da se sastoji u tom, da živimo za Boga ujedinjeni s Isusom Kristom (Olier). Bit toga savršenstva, po sv. Tomi, sastoji su u tom da ljubimo Boga i bližnjega poradi Boga. Iz te dvostruke prave i žarke ljubavi onda izviru: molitva, post, milostinja, pokora, čistoća, poslušnost, poniznost, požrtvovnost i t. d., koje grade smirenje u duši i u svakoj ljudskoj zajednici.

Spasitelj nam je donio slobodu. Slobodu od grijeha i grešnoga ropstva. A to je najveća i najšira sloboda: »Za slobodu nas je Krist oslobodio. Ne sluižite se slobodom za grijehe (Gal. 5, 1, 13). — »Ako vi ustrajete u mojoj nauci, zaista ćete biti moji učenici, i poznat ćete istinu, i istina će vas oslobodit — »Ako Vas dakle Sin oslobodi, doista ćete biti slobodni« (Iv. 8, 32, 36).

Krist nam je dakle donio ove tri najplemenitije i najuzvišenije i najpotrebnije stvari. Neka se ne bi na nas zbog naše nemarnosti primijenile riječi proroka Jeremije: »Vi ste gori, nego li vaši očevi. Jer gledaj, svako se od vas vlada po naopakosti svoga zla srca« (Jer. 16, 12).

No svijet je postao kao nerazumno dijete. Ono rado napušta plemenite dobre predmete. Radije se hvata golim prstima za oštar nož. Ne misli, da se može smrtno raniti i poginuti. Zato dijete treba zaštite. Stoga ono ima svoju majku. Majka treba da pazi na nj. Da ga svojom brigom vodi do spoznaje zabluda i na puteve, koji su mu korisni za tijelo i dušu. Tako je to u naravnom redu.

Ali je to tako i u svrhunaravnom redu. Bog je naime postavio bl. Dj. Mariju takovom našom Majkom, Majkom svijeta. To je bilo pod Križem, kad je Spasitelj rekne s Križa: »Ženo, evo ti sina; sinko, evo ti matere« (Iv 19, 27). Od toga časa Ona je naša Mati. Od toga časa Ona nas zove na pravi put. Ona nas pomaže na tom putu. Ona je naša pomoć i svijetlo. Svojim zagovorom i svojim primjerom.

Ona nas zove riječima Sv. Pisma: »Veličajte Gospoda sa mnom, uzvisujmo ime njegovo zajedno... Kušajte i vidite, kako je dobar Gospod! Blago čovjeku, koji se uzda u njega... Dođite, djeco, poslušajte me; naučit ću vas strahu Gospodnjemu!... Gospod otkupljuje duše svojih; tko se uzda u njega, ne će štetovati« (Ps 34, 4, 9, 12, 23).

Eto zašto se opet svake godine vraća svibanj, najljepši cvjetni mjesec godine, mjesec Marijin. Da pjevamo i sviramo Majci našoj Mariji. Da je cvijećem kitimo i molitvama obasipavamo. Da nas sv. Crkva ponovno i ponovno sjeti, što nam je Ona. Da se svojoj Majci zahvalimo. Da naše duše Njezinim zagovorom procvatu najobilnijim svijećem milosti.

Zato se opet vratio svibanj.

Raspetom Kristu

Izabrati si mogo radosti put,
a ne stazu punu čemera, tuge.
Mogao si biti kao car i kralj,
a ne prosjak i sluga svakog sluge.
Mogao si se rodit u kući cara,
a ne u staji, punoj smrada, blata.
Mjesto na Križu, gdje si raspet bio,
mogo si usnut slatko usred zlata.
Anđeli su Tebi služiti mogli,
i mogla Te ljubiti svaka duša,
a Ti si pustio da Te raspinju
i da Tebe sam nečastivi kuša.
O, Ti si mogo izabrati radost
i spasiti svijet sa mukom malom,
no htio si dati najveću ljubav
Ocu nebeskom i čovjeku palom.
Ljubav je Tvoja odabrala patnju.
patnju i trnjem ovjenčanu Glavu,
S tim si nas najjače privuko Sebi,
a Ocu si dao najveću slavu!

KRISTOVA CRKVA

Tko i malo pozna svijet, taj je na čistu sa činjenicama: da je katolička vjera kao naučni sustav na najvećoj visini; da u ćudorednom pogledu u životu najsnažnije djeluje; da je nadahnjivala najveće pjesnike, umjetnike svake vrsti. Katolička je vjera jedinstvena pojava na svijetu.

Kršćanstvo je objavljena vjera. Došlo je na svijet s neba od Boga, Bog mu je začetnik. Jer potječe od Boga, a ne od ljudi, ne mogu ga ljudi mijenjati, a još manje dokidati. Isus Krist, Bog-Čovjek je donio na svijet kršćanstvo. On ga je propovijedao. On se je pobrinuo, da čisto i nepokvareno ostane na svijetu. Isus Krist je predao svoju nauku na čuvanje i vjerno tumačenje katoličkoj Crkvi. Ona je čuva i nepogrešivo tumači već dvije tisuće godina.

Katolička Crkva je društvo, koje ispovijeda vjeru od Krista objavljenu. Ona je društvo od Krista utemeljeno, a sastoji se od smrtnih ljudi, koji su među sobom povezani istom vjerom i istim Sakramentima pod vlašću Svetoga Oca Pape a sa svrhom da po milosti Božjoj postignu spasenje.

Sveto Pismo naziva Crkvu divnim imenima: Božja država (Ps 47), Božja kuća (1 Tim 3, 5), Kraljevstvo Božje, Kraljevstvo nebesko, Kraljevstvo Kristovo (Lk 13; Mt 13; Iv 18), Ovčinjak Kristov (Iv 10, 16), Tijelo Kristove (Kol 1, 24; Ef 1, 22) i Zaručnica Kristova. Prije Mojsija upotrebljava Sveto Pismo za buduću Crkvu slike: raj zemaljski, u kom se jedinom nalazi sreća. Prva žena Eva, sagrađena iz Adamova rebra, slika je Crkve, koja se rađa iz boka umirućeg Krista. Noina je lađa posebno lijepa slika za Crkvu. Kao što su se spasili od općega potopa samo oni ljudi, koji su se nalazili u Noinoj lađi, tako će se spasiti od pakla i doći u nebo samo oni, koji će bar na neki način biti članovi Kristove Crkve. U Mojsijevo vrijeme zovu Crkvu kamenom, koji se odkinuo od pećine i ispunio cijeli svijet. Crkvu se naziva hramom jerusalemskim. Kao što je hram jerusalemski bio središte židovskoga naroda, tako je Kristova Crkva središte svih naroda, svega svijeta. I židovski je narod slika Crkve. Židovski je narod bio nekada odabrani Božji narod, jer je iz njega potekao Spasitelj Isus Krist. Tako su u Novom Zavjetu kršćani odabrani Božji narod, jer se među kršćanima čuva Isusova vjera, po kojoj se ljudi spasavaju.

U Novom se Zavjetu isporeduje Crkva s mrežom, kojom su Apostoli lovili ribu. Kako se mrežom u moru love ribe, tako se propovijedanjem kršćanstva u katoličkoj Crkvi osvajaju ljudi za Krista. Crkva se isporeduje i s nešivenom Kristovom haljinom, i s posudom, koja je pala s neba, a koju je vidio u viđenju sv. Petar apostol.

Katolička Crkva je povijesno djelo. Nastala je u vremenu, kad je Krist javno propovijedao. Radi i djeluje u vremenu. U vremenu i plodove donosi. Kao povijesno djelo ima i povijesne izvore, iz kojih se vidi ustrojstvo, svrha i način njezina rada. Za poznavanje Crkve su važne u prvom redu svete knjige Novoga Zavjeta, koje opisuju život i rad Isusov i svetih Apostola, prvih suradnika Isusovih. Važna je i sva kršćanska predaja, a napose apostolska predaja. Prvi su kršćani, koji su živjeli u apostolsko vrijeme, mnogo toga sami vidjeli i čuli od Apostola te predali kasnijim pokoljenjima, što je predragocjena građa za poznavanje Crkve i kršćanstva.

S pravom se ljudi dive nauci Katoličke Crkve. Crkva uvijek vodi u nauci, Nepogrešivim mjerilom luči istinu od neistine. Istinu izdiže i visoko cijeni, a na laž nemilosrdno udara. Pohvalu zaslužuje, kad ljudi iskreno priznaju, da je Katolička Crkva najsavršenija organizacija na zemlji. Ali to još nije dosta. Crkva nije samo organizacija ili društvo, ona je organizam, tijelo, i to živo tijelo, komu je Krist Gospodin glava, a mi smo udovi. Crkva je tajinstveno tijelo ili mistično tijelo Kristovo. Kao što u svakom živom tijelu postoji neprestana i nedjeljiva veza između glave i tijela, tako je to i u Crkvi. Kristove misli, Kristovi osjećaji i Kristova milost neprestano prelaze iz Krista-glave u nas-udove s tom svrhom, da nas dignu od naravnoga u nadnaravni život, da ne živimo više ljudskim životom, nego nadnaravnim, Kristovim, Božjim. Kao što u Kristu gledamo najprije Boga, a onda tek čovjeka, tako i u Crkvi treba najprije gledati tajinstveno tijelo Kristovo, a onda istom ljudsku organizaciju. Tako sude i osjećaju, a tako i moraju suditi i osjećati svi kršćani.

ODRECI SE BLAGA

(Nastavak sa str. 1.)

dim po tvorne savjeta. Mehtilda odgovori: Dobro! Odreci se svijeta, da dobiješ raj. Bez okolijevanja ostave oboje dvor i otputuju u daleku zemlju, gdje Aleksandar stupi kao brat u jedan cistercitski samostan, a Mehtilda se nastani u nekoj siromašnoj kućici, gdje se prehranjivala radom svojih ruku, spavala na zemlji, neprestano molila i bila za nagradu već ovdje na zemlji pohađana nebeskim radostima.

HODOČASNICI PJEŠACI — Svojedobno, kada prometne prilike nisu bile ni tako mnogobrojne ni tako česte, veliki broj hodočasnika prilikom Svete Godine putovao je pješice u Rim. I ako su sada prometne prilike sasvim drugačije, ipak i danas ima pobožnih vjernika, koji svoje jubilarno hodočašće u Vječni Grad obavljaju pješice. Tako je ove godine do sada stiglo u Rim 246 hodočasnika pješaka. Među ovima je bilo njih 72 iz Italije, 12 iz Engleske, 24 iz Holandije, 15 iz Francuske, 5 iz Irske i 1 iz Austrije.

VELIKO FRANCUSKO HODOČAŠĆE — Iz Francuske se sprema u Rim veliko hodočašće, koje će brojiti 30.000 učesnika. Među ovima će biti 2000 katoličkih učenica, 1500 studenata pariške Sorbone, 700 ostalih studenata iz Pariza, 500 studenata iz Strasburga i 700 pravnika.

KONGRES KATOLIČKIH UMJETNIKA — Tokom Svete Godine održat će u Rimu svoj međunarodni kongres katolički umjetnici sviju struka.

PODLISTAK

KRIŽ NAD ZEMLJOM

Parobrod pun svijeta siječe talase. More se modri i bjelasa sve do horizonta, tamo daleko prema pučini. S pučine plovi ususret parobrodu velika ribarska lađa (brod). Pramac broda oštro reže uzdignute valove, a velika jedra se visoko uzdižu. Na jedru je veliki križ. Oštro se ocrtava na bijelim jedra, a okružuje ga plavo nebo i tamnomodro more. Pod križem na jedru je ucrtana zemlja. Križ nad zemaljskom kuglom.

Narod na parobrodu prepoznaje brod: »To je naš Mavro«. Naš ribar, najbolji na otoku. U njega uvijek najbolja lovina zubataca i podlanica.

Brod je dostigao parobrod. Oštro siječe more kao da leti. Jedro se napelo i jedva odolijeva vjetru, ali vješta ruka Mavrova čvrsto upravlja i jedrom i kormilom.

»O la, Mavro, je li bilo lova?«

»Bilo je, malo«.

I putnici ugledaše na dnu broda nekoliko velikih zubataca. Mladi ribar, rođak Mavrov, sjedio je u brodu. Vješto odmotava »penulu«. On će biti kao i njegovi stari: ribar.

Brod je već odjedrio dalje. Sunce sa zapada obasjavalo je bijelo jedro, brod, starog i mladog ribara.

Sunce je obasjavalo i zlatilo križ nad zemljom, morem i ribarima, križ na jedru.

* * *

Kroz dva velika prozora, okrenuta prema zapadu, prodirale su sunčane zrake u veliku radnu sobu. Usred sobe bio je stol, veliki stol za brojnu obitelj. U jednom kutu pisaći stol, a uz njega polica s knjigama. Nasuprot pisaćem stolu na jednom stalku: knjige, bilježnice i globus. Na zidu nad globusom: Propelo. Križ nad zemljom!

Sunce zalazi iza dva zvonika nasuprot otvorenim prozorima. Sunčane zrake padaju na Propelo i globus.

Uz pisaći stol sjedi otac. Pred njim geografske (zemljopisne) karte. Piše i bilježi.

Jedan od sinova uzimlje knjigu s police i pogleda prema Propelu. Sjeti se sličnog prizora, pak će: Gledaj, tata! Križ nad globusom! A znaš, tko ima taj isti križ na jedru?

Otac podiže oči, pogleda Propelo, Meštrovićevo propelo, obasjano suncem.

»Tko još?

»Naš stari Mavro na svome jedru, tamo dolje na otoku...«

»Tako, i on? I on kao i mi.«

Da, to su isti ljudi i isti narod!

3. NEDJELJA PO USKRSU

30. IV. 1950.

Sv. Misa počima ovako: Pokliknl Bogu, sva zemljo, pjevajte psalme imenu Njegovu, aleluja. Dajte Mu hvalu sa slavom, aleluja. Recite Bogu: Kako su uzvišena djela Tvoja, Gospodine! Radi velike slave Tvoje moraju Ti se pokloniti i neprijatelji Tvoji.

U **Poslanici** upućuje sv. Petar kršćane, kako treba da svojim kreposnim životom daju dobar primjer poganima, kako treba da se pokoravaju vlastima, a sluge gospodarima. »Predragi! Molim vas, da se kao stranci i putnici uzdržavate od tjelesnih požuda, koje vojuju protiv duše. Vaše vladanje među neznabošcima neka bude dobro, da bi po tomu, čim vas napadaju kao zločince, motreći vaša dobra djela, slavili Boga u dan pohoda. Pokoravajte se zato radi Boga svakoj ljudskoj uredbi: bilo kralju, kao najodličnijemu, bilo knezovima, koje on šalje, da kazni zločince, a pohvali dobre. Jer tako je volja Božja, da neznanje bezumnika ušutkate dobrim djelima vi kao slobodni, a ne kao oni, kojima je sloboda pokrivalom zloće, nego kao Božje sluge. Sve poštujte, braću ljubite, Boga se bojte, kralja štujte! Sluge, pokoravajte se sa svim strahom gospodarima, ne samo dobrima i blagima, nego i surovima, jer je ovo milost u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.«

U sv. Evanđelju (Ivan 16, 16—22) navješta Isus Apostolima nejasnim riječima, da će naskoro otići od njih u muke i smrt, a onda će se opet pojaviti, uskrsnuti, a iza toga uzaći na nebo. »U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Malo i više me ne ćete vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Ocu. A neki od Njegovih učenika pitali su se naio među sobom: Što je to, što nam kaže: Malo i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Ocu. Pitali su Ga dakle: Što je to, što kaže: Malo? Ne znamo, što govori. Isus je razumio, da su Ga htjeli pitati, zato im reče: Pitate se među sobom o tomu, što sam rekao: Malo i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti. Zaista vam kažem, da ćete vi plakati i jaukati, a svijet će se radovati, vi ćete se žalostiti, ali vaša će se žalost okrenuti u radost. Žena, kad rađa, u tuzi je, jer joj je došao čas, ali kad rodi dijete, ne sjeća se više muke od radosti, što se čovjek rodio na svijet. Tako se i vi sada žalostite, ali ću vas ja opet vidjeti, te će se radovati vaše srce, i vaše radosti ne će nitko uzeti od vas.«

BERLINSKA BISKUPIJA — Berlinska katolička nadbiskupija broji 657.642 katolika.

BLAŽENA OZANA KOTORKA

Rodila se u crnogorskom selu Relezi 25. studenoga 1493. Zvala se Katarina Kosić, a po pradjedu i Dujović. Kao mala pastirica divila se veličanstvenoj prirodi i pitala majku, tko je načinio cvijeće i drveće. Majka odgovori: »Gospod Bog, dijete moje, koji se rodio od Djevice, a umro na Križu zbog naših grijeha. Gledala sam u Kotoru Njegove slike i njima se klanjala«. Sad je pobožna pastirica usplamtjela ljubavlju prema Djetešcu Isusu i Čovjeku boli, svojem Stvoritelju i čeznula je da Ga vidi. »Tko će mi pokazati, gdje stanuje moj Bog? Da Ga nađem, kako bih Ga zagrlila i rekla Mu, da Ga ljubim. Za Njega bih prešla sve strme vrleti i vratolomne klisure. Ukaži mi, Gospode, svoje sveto lice«. A Gospodin, koji tako rado razgovara s poniznima i s malenima, ukazao joj se jednom kao Djetešce, a drugi puta kao Muž boli. Sad se u njoj javila čežnja za Kotorom, da se tamo posveti svojem Bogu. U Kotor je otišla tek poslije smrti svega oca g. 1507.

U Kotoru je bila u službi kod vijećnika Aleksandra Buchija. Ovdje je primila prvu sv. Pričest. Na Veliki Petak g. 1513. odluči ostaviti svijet. Nastanila se u maloj ćeliji kraj crkve sv. Bartolomeja. Tu je provela u postu i molitvi 7 godina. God. 1515. na dan obraćenja sv. Pavla, kojega je, uz sv. Vinka Fererskoga, osobito štovala, stupila je u treći red sv. Dominika. Uzela si je ime Ozana u čast bl. Ozane iz Mantove, koja je umrla g. 1505.

G. 1521. preselila se u isposnicu kraj crkve sv. Pavla. Tu je živjela do smrti u izvanrednoj strogosti i vinula se do najvišega savršenstva u mističnom sjedinjenju s Bogom. U toj ćeliji maleni prozor gledao u crkvu sv. Pavla. Kod njega je slušala sv. Misu i primala sv. Pričest. Spavala je na drvenim ljestvama od pet prečaka u čast pet Rana Spasiteljevih, a za uzglavlje imala komad drveta. Zato je i slikaju s ljestvama i s korbačem, s kojim se oštro bičevala. Živjela je samo o milostinji, koju su joj donijeli građani. Jela je klečeći. Bila je vješta vezilja. Do danas se sačuvao tjelesnik u crkvi sv. Tripuna, koji je ona umjetnički izvezla.

Anđeoska čistoća srca i duh pokore bile su njezine glavne kreposti. Poput sv. Jeronima udarala se kamenom o prsa, strogo je postila i bičevala se. Izvanredna je bila njezina poniznost. Svi su je držali velikom sveticom, a ona je govorila, da bi je trebali izbičevati i protjerati iz grada kao nedostojnu grešnicu.

Gojila je osobitu pobožnost prema Križu tako, da se može zvati sveticom Muke Gospodnje. Neprestano je razmatrala Muku Spasiteljevu. Željela je kao i serafski sv. Franjo osjetiti bol Križa, obuhvatiti mukotrpnu čovječnost Kristovu, svu Njegovu mučeničku ljubav i Njegovu žrtvu. Osjećala je i milosrdnu ljubav prema svetim dušama u Čistilištu i za njih je mnogo molila i trpjela.

Kotorani su se njoj utjecali u svim svojim potrebama, a Bog ju je proslavio darom znanja i čudesa. Prorekla je kršćansku pobjedu kod Lepanta. Kad je turski admiral Hajredin Barbarosa napao na Kotor, ona je hrabrila Kotorane, da se svetom krunicom uteku za pomoć Bl. Djevici, pa da će tako svladati napadača. Na dan Velike Gospe g. 1539. uspjelo im je doista suzbiti sve napadaje Hajredinove i s kopna i s mora. Zato Kotor slavi bl. Ozanu kao svoju zaštitnicu, uz sv. Tripuna, a ona mu je pomogla i u drugim teškoćama.

Pred smrt je bolovala dva mjeseca, a onda se dala odnijeti u crkvu sv. Pavla. Tu je primila svete Sakramente, sa svima se oprostila i zamolila, da joj čitaju Muku Isusovu po Ivanu. Kod riječi: »Žeđam«, duh joj se zanio, i ona ispusti svoju svetu dušu na dan 27. travnja 1565. g. Njezino je lice zasjalo, a iz tijela se širio preugodan miris čak do stolne crkve.

Nakon nekoliko mjeseci prenijeli su je iz groba u crkvu sv. Pavla, gdje je ostala do g. 1807. Tada su je prenijeli u crkvu sv. Marije, gdje se i danas čuva na oltaru. Njezino je tijelo bilo pregledano g. 1815. i 1856. i nađeno neistrunuto. God. 1907. bio je opet liječnički pregledano, i bilo ustanovljeno, da su joj ruke gibive i da se zglobovi ne odvajaju.

Zanimljivo je, da su našu Blaženicu častili i daleko izvan Kotora, a osobito u Francuskoj. Ima nekoliko njezinih životopisa na francuskom jeziku, a ima ih i na talijanskom, njemačkom i španjolskom.

Sv. Otac Papa Pijo XI. proglasio ju je blaženom dana 21. prosinca 1927.

O LJUBAVI KRIŽA

(Prigodom Našašća sv. Križa 3. V.)

Sveti Ignacije mučenik nosio je u svom srcu takvu ljubav prema križu i uništavanju samog sebe, da je zaželio, kad je bio osuđen, da ga proždru divlje zvijeri u amfiteatru, da mu ne rastrgaju samo tijelo na komade nego da mu i kosti smrve. Htio je, da ništa ne preostane od žrtve, koju je Bogu posvetio. Smatrao se sretnim biti uništen u mukama. Htio je, da ništa ne ostane od njegova tijela za ljudske oči. Govorio je: »Svijet ne će više vidjeti moga tijela!« Osobito je bio veseo, kad ga je ispunjala ova misao.

Budući je Isus izvršio otkupljenje svijeta svojim križem, svojom smrću i prolijevanjem svoje Krvi, a ne svojim čudesima i propovijedanjem, tako isto evanđeoski radnici stječu milost otkupljenja za sebe i za druge samo križem i progonstvima, koja podnose. Ne treba se nadati velikoj vrijednosti svojih djela, ako ih ne prate neprilike, klevete, pogrde i teškoće.

Križevi su sredstva, kojima se Bog služi za velike stvari. Treba križeva, da postignemo spasenje svijeta. Križnim putem vodi Bog one, koje upotrebljava za spasenje duša. On na taj način vodi apostolske ljude, kao što je vodio sv. Ksavera, sv. Ignacija, sv. Vinka Fererskog i sv. Dominika.

Ne treba promatrati naše križeve i naše boli kao zla, koja nas muče, a niti kao stvari, koje nas pred svijetom ponizuju. Treba ih promatrati prema primjeru našega Spasitelja, kao vječne Božje osnove i odluke Božje Providnosti. Isus nam ih pruža iz ljubavi prema nama, da na taj način iskujemo rajsku krunu, a i da prokuša našu krepost i vjernost Njegovoj službi.

Ne moramo moliti za patnje odmah na početku našeg duhovnog života. Moramo dobro očistiti svoju savjest, raditi oko čistoće srca, spoznaje samih sebe i oko svoje sabranosti. Tako dolazimo do mira svoje duše, zatim do općenja s Bogom, pa do ulivenih kreposti i do darova Duha Svetoga. U tim trenucima Bog nam saopćuje svoju volju i svoje namjere. Tad jedne vodi u djelovanju, kao što je vodio s. Franju Ksaverskog, a druge, da trpe kao sv. Lidvina, ili da se bore s protivnostima i progonstvima, kao sv. Ignacije. Sami od sebe ne trebamo ništa od ovoga izabrati. Učinimo li to, bit ćemo uvijek uznemireni, nemajući dovoljno snage za podnošenje svojih križeva. To bi značilo, da preuzimamo na sebe divovski teret, ne uviđajući, da je naša snaga neznatna. Tek onda, kad po pozivu Božjem upadnemo u mučne, ža-

(Nastavak na str. 4)

ISUS CILJ NAŠEGA ŽIVOTA

U prekrasnom govoru, koji je održao svojim učenicima poslije zadnje večere, naš božanski Spasitelj ih tješi: »Malo, pak me ne ćete vidjeti i opet malo, pak ćete me opet vidjeti.« »Vi ste sada žalosni, ali kada me opet vidite, vaše će se srce radovati i vašeg veselja nitko ne će oduzeti od vas.«

Riječi današnjeg sv. Evanđelja, koje je Isus uputio svojim Apostolima, te iste riječi Isus upućuje i nama. Svima ljudima skupa i svakom čovjeku naposebno. Šta je naime čovječji život na ovoj zemlji? Sličan cvijetu, koji se ujutro rascvjeta, da uvečer uvene i otpadne, čovječji život cvjeta i buja za kratko vrijeme mladosti, da zatim pomalo vene i konačno se ugasi. Sudbina prolaznosti i kratkotrajnosti čeka svakog čovjeka, skromnog i slavnog, prosjaka i bogataša, učenjaka i zapuštenog čobana. I kada bi čovječji život, kada bi bivovanje i opstanak čovjeka završavao tjelesnom smrću, pitamo se, tko bi mogao razumski i na zadovoljavajući način razjasniti smisao i cilj takvoga života? Pravog i zadovoljavajućeg odgovora ne bismo mogli doći ni onda, kada bi se ovaj život sastojao samo iz radosti i veselja, iz uživanja i zadovoljstva. Tim teže je dati odgovor na ovo pitanje, kada znamo, da je ljudski život pun boli i patnji, pun nemirnog lutanja, pun žuljeva, plača i suza. Tko bi mogao uvjeriti onoga mladića, koji umire, a da još nije ni upoznao život, da njegov život ima bilo kakvog smisla, ako se on potpuno završava smrću? Ili tko bi u tom slučaju mogao govoriti o bilo kakvom smislu života mladiću, koji je u ratu izgubio ruke i noge i koji je osuđen, da nepokrétan i nepomičan provede svoj život na patničkoj postelji? Tko bi mogao dati zadovoljavajući odgovor o smislu takvog života slijepcu, koji je siguran, da nikada ne će ugledati svijetlo sunca, ni raskošnu ljepotu prirode? Onom ocu, koji je izgubio petero mladih, nadobudnih i zdravih sinova? Onoj majci, koja je ostala samohrana izgubivši životnog druga i djecu u cvijetu mladosti? A da i ne govorimo o tome, kakav bi mogao biti smisao života ludaka i svih onih, koji su lišeni svijesti i razuma?

Svoj razumski zadovoljavajući smisao čovječji život dobiva po kršćanskom njegovu shvaćanju. To shvaćanje nalazi svoj izražaj u Isusovim riječima: »Malo, pak ćete me vidjeti.« Malo, samo nekoliko godina, samo nekoliko desetaka godina trajat će vaš život progonstva u ovoj dolini suza. Ali tada, kada to kratko vrijeme prođe, vaša će se žalost pretvoriti u neopisivu vječnu radost, jer ćete vidjeti Mene, jer ćete doći živjeti u mojoj kući.

Stoga nas poziva sv. Petar u današnjoj Poslanici: »Vladajte se dobro među ljudima, da bi, promatrajući vaša dobra djela, slavili Boga u dan pohođenja.« Na nama leži dvostruka odgovornost: da svojim uzornim kršćanskim životom postignemo svoju životnu svrhu i da ostalom svijetu pokažemo, kako je katolicizam djelotvorno pravilo života i to u prvom redu života ljubavi. Ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjemu.

Usrdno i toplo molimo sa sv. Crkvom današnju liturgijsku molitvu: »Bože, koji pokazuješ svijetlo istine svima onima, koji lutaju, da se uzmognu vratiti na put pravde, daj po Gospodinu našem Isusu Kristu onima, koji pripadaju kršćanskoj vjeri, da odbace sve ono, što se tom imenu protivi, a da teže za onim, što se kršćanskom imenu dolikuje. Amen.«

PROPOVIJEDAONICA

Najvažniji predmet u crkvi jest iza žrtvenika: propovijedaonica. Kroz mnogo stoljeća propovijedalo se u crkvama od oltara ili iz povišenog mjesta kod ograde, koja dijeli svetište (veliki oltar) od lađe, a zvalo se: Ambon. Posebnih propovijedaonica, kako ih danas imamo, nije bilo prije 13. stoljeća ili su bile vrlo rijetke. Istom u gotsko doba počeli su u crkvama podizati propovijedaonice i to u sredini crkve među vjernicima, da mogu propovjednika bolje čuti i razumjeti. Svako doba gradilo ih je na svoj način, a majstori i umjetnici natjecali su se, da im dadu što ljepši oblik i da ih što ljepše ukrase.

Još danas ima po gradovima, a gdjegdje i u seoskim župama, propovijedaonica, koje su stare 100, 200 i više godina, čijoj se ljepoti i umjetničkoj izradbi sadašnji naraštaj ne može dosta nadiviti. Redovito su u lađi crkve sa strane evanđelja, povišene za koji metar nad crkvenim podom. Stoje na posebnom podnožju ili su pričvršćene uz zid crkve, kao lastavično gnijezdo. Građene su od drva ili kamena, sad finijeg, sad prostijeg. Svaka propovijedaonica ima stube, koje na nju vode, mjesto, gdje stoji propovjednik, ograđeno balustradom (ogradom), i nadstrešnicu, koji se prislanja uz zid i krov. Svi ovi dijelovi (ako su od drva) obično su pozlaćeni i bojadisani. Na vanjskoj su strani balustrade prikazani u slici, reljefu ili kipovima razni prizori iz Sv. Pisma Staroga ili Novoga Zavjeta kao: Mojsije s dvije ploče zapovijedi Božjih, mjedena zmija u pustinji, Isus, kako propovijeda na gori, 12 godišnji Isus u hramu, ribolov na Genezaretskom jezeru, sv. evanđelisti, sv. Ivan propovjednik u pustinji, 4 zapadna sv. oca, anđeo s trubljom, golub (simbol Duha Sv.), simboli vjere, ufanja i ljubavi (križ, sidro, srce), anđeoske glavice, oblaci, sunčani traci i t. d. Osim toga nalaze se na propovijedaonicama zgodne izreke iz Sv. Pisma Novoga i Staroga Zavjeta, koje se odnose na slušanje riječi Božje opominjući vjernike, da ih ozbiljno i pažljivo slušaju.

I u našoj zagrebačkoj nadbiskupiji ima priličan broj starih i prekrasnih propovijedaonica, od kojih su mnoge remek-djelo crkvene umjetnosti. Od ovih spominjemo samo nekoje i to: prvostolne crkve, sv. Katarine i sv. Marije u Zagrebu, franjevačke crkve u Varaždinu, u Remetincu kod Novoga Marofa, u Gornjoj Stubici (bez krova, kojega je prigodom proširenja crkve netragom nestalo), u Bedekovčini i u Belcu kod Zlatara. Ovdje ćemo se u kratko pozabaviti s prvom i posljednjom od ovih.

Sv. Augustin o svojoj majci sv. Monici

(4. V.)

Nikad nitko nije svojoj majci ostavio iza smrti takva spomena, kakav je spomen ostavio sv. Augustin svojoj. Prošlo je 1.500 godina od smrti ovoga velikog biskupa i učitelja sv. katoličke Crkve (354—430), a spomenik, koji je on podigao svojoj svetoj majci u knjizi »ISPOVIJESTI« — još i danas stoji.

Evo samo nekoliko kratkih odlomaka iz tog divnog spomenika, za razmišljanje ne samo majkama, nego i sinovima:

*

»Kad smo bili u Ostiji na Tiberu (na povratku iz Milana za Tagaste u sjev. Africi) — umre mi majka. Ne mogu prešutjeti, što mi duša čuti o ovoj Tvojoj službenici, koja me je rodila tjelom, da ugledam ovo vremenito svijetlo, a srcem, da ugledam ono vječno«. Kad je dorasla do udaje predadoše je čovjeku, kojega je služila kao gospodara. Tkogod ju je poznavao, mnogo je u njoj častio i hvalio Tebe, jer je osjećao Tvoju prisutnost u njezinu srcu. Ona je bila »žena jednoga muža«, ona je »roditeljima vratila ljubav za ljubav«; kuću je svoju »pobožno upravljala, u dobrim je djelima svjedočanstvo imala«. Svoju je djecu odgojila, rađajući ih toliko puta, koliko je puta zapazila, da se od Tebe odvraćaju.

Par dana pred njezinu smrt razgovarali smo sami nas dvoje: kakav će biti blaženi život u nebu nakon smrti . . ? Toga je dana ona rekla: »Sinko! — ništa me više ne veseli u ovom životu. Ne znam, što da ovdje radim i zašto sam tu. Od ovoga se svijeta već ničemu ne nadam. Jedno je bilo, zbog čega sam željela malko poživjeti na ovom svijetu: da Tebe vidim kršćaninom i katolikom prije, nego što umrem. Bog mi je to udijelio još u obilnijoj mjeri, da Te, eto, vidim i kao Njegova slugu, koji se odrekao zemaljskih užitaka. Šta da još radim ovdje . . «?

Jednoga dana pade u nesvijest. . Mi pritrčasmo, no ona se brzo povrati k svijesti. Pogleda na me i na brata moga, što smo stajali oko nje, kao da pita: »Gdje sam bila . . «? I gledajući nas, potresene od žalosti, reče: »Majku svoju ovdje pokopajte . « Ja sam šutio i susprezao suze. Brat moj kaza nešto: kako bi on želio i zadovoljniji bio, kad ona ne bi umrla u tuđini nego u domovini. Čuvši ona to, prekori ga žalobnim pogledom očiju, što tako misli. Po tom pogleda na me i reče: »Pokopajte ovo tijelo, gdje mu drago. Nemojte se ništa za nj brinuti! Samo to vas molim: **da me se sjetite kod Oltara Gospodnjega**, gdjegod bili «. . . Kad je to izrekla, kako je mogla, — zašuti. Bolest je porasla i mučila je . . Kad su je pitali: ne boji li se ostaviti svoje kosti tako daleko od svoga grada, reče ona: »Bogu nije ništa daleko. Ne treba se bojati, da On na koncu svijeta ne će znati, odakle će me uskrsnuti«. Devetoga dana svoje bolesti, u 56. godini svoga, a 33. moga života — ta se sveta i pobožna duša rastavila s tijelom. Ja sam joj zatvorio oči . . .

*

»Silna mi se tuga savi u srcu mome i preli se u suze. No pod jakim pritiskom volje — oči moje sustavše svoje izvore i ostadoše suhe. . Bilo mi je veoma teško u toj borbi . . Dok su drugi vodili brigu za sprovod, ja sam po strani, kako je već bilo zgodno, razgovarao s onima, koji su držali, da me ne smiju ostaviti sama. Pričali smo o onom, što je odgovaralo vremenu i prilikama. Tako sam balzamom istine blažio svoju bol, za koju si Ti, Gospode, znao, ali oni ne. Slušali su me pažljivo i mislili, da u meni nema osjećaja. A ja sam u duši ružio mekoću svojih čuvstava i suzdržavao navalu žalosti . . Nijesam, doduše, proplakao, ali ja sam znao, što sam u srcu svladavao. . Kad je izneseno njezino mrtvo tijelo, ja sam išao i vratio se bez suza. Čitav sam dan u potaji tugovao i sav zbunjen molio Te, kako sam mogao, da me bol mine«. . .

»Padne mi na pamet, da se idem okupati. Čuo sam, da su Grci zato dali kupkama ime »balanejon« što tjeraju tugu iz srca. Priznajem: okupao sam se i bilo mi je jednako kao i prije kupanja . . . Kasnije si stadoh uz prijaśnje osjećaje dozivati u pamet Tvoju službenicu, njezin pobožni život pred Tobom, a svetu blagost i prijaznost prema nama. Konačno: kako sam toga naglo riješen. . Uhvati me želja, da se raspličem radi nje i za nju, radi sebe i za sebe **I puštih suze**, što sam ih zadržavao, da teku koliko hoće. . Ja ih prostrh kao ležaj srcu svome. Ono otpočinu u njima, jer si ih vidio i čuo Ti, a ne kakav čovjek, koji bi zlo tumačio moj plač. .

To Ti sada, Gospode, ispovijedam u ovoj knjizi. Neka čita tko hoće i neka tumači kako hoće! Ako nađe, da sam pogriješio, što sam kratko vrijeme plakao za majkom — neka me ne kori! Neka radije, ako je velik, oplakuje moje grijehe kod Tebe, Oca sve braće Krista Tvojega«. . .

*

»Neka dakle s mužem počiva u miru! Nadahni, Gospode, Bože moj, sluge svoje, braću moju, sinove Tvoje, gospodare moje, kojima služim srcem, riječu i perom: da se svi koji ovo budu čitali, kod oltara sjete Monike, službenice Tvoje i Patricija, nekoć muža njezina. Neka se u pobožnoj molitvi sjete mojih roditelja u ovom prolaznom svijetu. . . Nek joj se tako preko ovih »ISPOVIJESTI« obilnije ispuni posljednja želja za molitvama, što ih je od mene tražila«!

Iz katoličkog svijeta

KONGRES O SV. SINDONU — Kao što je poznato, u Italiji se čuva i časti pod imenom sv. Sindona plahta, u kojoj je mrtvo tijelo našega Spasitelja bilo umotano i u kojem je ležalo u grobu. Na ovoj plahti se nalazi otisak mrtvoga tijela Spasiteljeva. Sv. Sindon je bio do sada proučavan od velikog broja učenjaka, da bi se ustanovila njegova autentičnost. Prigodom Sv. Godine održat će se tokom mjeseca travnja međunarodni kongres svih tih učenjaka, koji su se bavili proučavanjem ove svakom kršćaninu tako mile relikvije. Poznato je, da mnogi priznati učenjaci smatraju, da je ova plahta zaista ona, u kojoj je Krist mrtav u grobu ležao.

KATOLIČKO NOVINARSTVO — Na novinarskom fakultetu sveučilišta u Münchenu tamošnji katolički studenti su osnovali katoličku novinarsku radnu zajednicu. U ovoj radnoj zajednici katolički studenti, budući novinari, uče i vježbaju, kako će, kada stupe u život, na najbolji način putem štampe braniti i širiti katolička vjerska načela.

DAN KALOLIČKOG SVEUČILIŠTA Na Gluhu nedjelju talijanski katolici su proslavili dan katoličkog sveučilišta. Poznato je, da u Italiji postoji katoličko sveučilište Presv. Srca u Milanu. Ovo se sveučilište uzdržava isključivo doprinosima katoličkih vjernika. U prošlog 1949. g talijanski katolici su doprinijeli za svoje sveučilište preko 119.000.000 lira. Povodom proslave sveučilišnog dana bivši slušači talijanskog katoličkog sveučilišta organizirali su za 1. travnja svoje specijalno jubilarno hodočašće u Vječni Grad. Sv. Otac je za učesnike ovoga hodočašća služio svetu Misu u jednoj od Vatikanskih dvorana i tom prilikom održao hodočasnicima govor, koji su prisutni primili s velikim odobravanjem i oduševljenjem.

SURADNJA KATOLIKA I PROTESTANATA — Sredinom siječnja su se sastali na vijećanje pretstavnici protestantskih crkava u Njemačkoj. Vijećanje se je održalo u Halleu. U svojoj rezoluciji pretstavnici protestantskih crkava traže, među ostalim, da se ostvari što tješnja suradnja s katoličkom Crkvom u cilju obrane zajedničkih kršćanskih vrednota.

SVETA GODINA I NEKATOLICI — Mnogi religiozni nekatolici osjećaju potrebu, da se priključe velikim duhovnim manifestacijama, koje se prilikom jubilarne Svete Godine održavaju u Vječnom Gradu. Tako je iz skandinavskih zemalja do sada prijavljeno 3.000 hodočasnika nekatolika. Iz Eritreje hodočasti u Rim veći broj muslimana, a iz Egipta je najavljeno oko 2.000 hodočasnika nekatolika.

AUDIJENCIJA KOD SVETOG OCA — U srijedu 29. ožujka i u subotu 1. travnja sv. Otac je primio u bazilici sv. Petra grupe od po 20.000 hodočasnika, koji su došli hodočastiti u Vječni Grad iz raznih krajeva svijeta. I jednoj i drugoj grupi sv. Otac je održao govor na talijanskom, francuskom, njemačkom, engleskom, španjolskom i portugalskom jeziku. Govorio im je o ciljevima Sv. Godine i o rezultatima, koji se od proslave Sv. Godine očekuju. Oduševljeno pozdravljen sv. Otac je svima prisutnima, njihovim obiteljima i njihovim narodima podijelio svoj apostolski blagoslov.

APOSTOLSKU INTERNUNCIJATURU za Indoneziju uspostavila je nedavno Sveta Stolica. Za internuncija imenovan je mgr. Georges de Jonghe d'Ardoye, titularni nadbiskup Mistle.

VATIKANSKA BIBLIOTEKA — Kako smo već javili, ove godine se navršava 500 godina, kako je papa Nikola V. dao pobudu za ustanovljenje Vatikanske Biblioteke, najvažnije knjižnice svijeta. Ovom prigodom sv. Otac Pijo XII. izdao je nalog, da Vatikanska Biblioteka bude pristupna kroz ovu godinu svim hodočasnicima, koji dolaze u Rim, kako bi svi oni mogli upoznati veliko kulturno bogatstvo, koje se u ovoj knjižnici čuva.

NOVE KNJIGE

PIERRE LE BRUN: TUMAČENJE SV. MISE (Ed. Cerf. 1949). Autor ove knjižice je redovnik-oratorijanac iz prve polovice XVIII. stoljeća i još je uvijek jedan od najboljih tumača i komentatora obreda sv. Mise. Za današnji razmahanj liturgijski pokret meditacija ovih stranica, punih dubokih teoloških misli, donijet će najbrojnije plodove.

MARIE ANDRE: ANDEOSKA MARIJA GORETTI (L'Angelique Marie Goretti, l'Agne du XX siecle — Ed. Priere, Toulouse, 1949). Krasan životopis kratkog i heroičnog života male Marije, koju je Pijo XII. 27. IV. 1947. proglasio blaženom kao mučenicu svete čistoće. Marija Goretti rođena je 1891. godine blizu Ankone u Italiji u svojoj 12. godini bila je brutalno ubijena od Aleksandra Serenellia, braneći svoje djevičanstvo. Kao dijete bila je uzor kreposti i pobožnosti. S neba postigla je obraćenje svog ubojice, koji je prisustvovao njenoj beatifikaciji.

JOSEPH DUHR S. J.: SLAVNO UZNESENJE MAJKE BOŽJE (La glorieuse Assomption de la Mere du Dieu. — Ed. Bonne Presse, Paris 1949). Među katoličkim teolozima sve se više širi pokret za proglašenje dogme tjelesnog uznesenja na nebo Bl. Djevice. 1. maja 1946. Sv. Otac Pijo XII. uputio je svim biskupima svijeta poziv, da se u tom pitanju izjasne. Stoga je djelo J. Duhra, koje se zalaže za proglašenje dogme, jedan od najznačajnijih priloga ove vrste. Duhr je u njemu iznio, pored teoloških dokaza za svoju tezu i razvitak ovog pokreta, kao i opsežnu studiju razvitka ikonografije Uznesenja.

MAURICE ZUNDEL: TRAŽENJE NEPOZNATOG BOGA (Recherche du Dieu inconnu — Ed. Ouvrieres, Paris 1949). Ime Mauricea Zundela poznato je našoj javnosti po prekrasnim djelima »Nutarnje Evanđelje« i »Ljubav — Sakramenat«, prevedenim prije rata. Ovo najnovije djelo Zundela su predavanja iz vjeronauka, koja je on održao ima tome 15 godina. Jedan dominikanac priredio ih je sada za tisak. Zundel u formi pitanja i odgovora dolazi do originalnih definicija — onih istih, koje su u katehizmu čestim ponavljanjem postale za nas suhe i nepristupačne.

NOVE KNJIGE. Prošle godine izišle su mnoge nove knjige, o kojima smo u našem listu već javili. Pored već spomenutih moramo spomenuti lijep i moderan prijevod Biblije na francuski jezik s uporednim latinskim tekstom i komentarom.

Od teoloških knjiga treba zabilježiti knjigu dominikanca o. Gilleta (Žileta) sv. Tomi Akvinskom. Knjigu je izdala naklada »Les constructeurs«. Ne manje vrijedna je knjiga o. Garrigou-Lagrangea, isto dominikanca, s naslovom: »Da unione sacerdotis cum Christo sacerdote et victima«, izišla kod talijanske nakladne kuće Marietti.

Vrijedan prilog Mariologiji je knjiga Rudolfa Grabera, Marija u tajni Stvaranja (Maria im Gottgeheimnis der Schöpfung, Pustet, Regensburg, 1949.).

NOVI ZAKON, kojim će se ograničiti na maksimum djelatnost katoličkih misionarima u državnim školama, priprema južnoafrička vlada, poznata po svojim rasističkim tendencijama. Cilj ovog zakona jest, da se isključi utjecaj katoličke Crkve na urođenike i onemogući jednakost svih rasa u nastavi.

O SOCIJALNOM ŽIVOTU NA ŽUPI govorio je nedavno nadbiskup Quebeca u Kanadi, mgr. Maurice Roy. Župa nije u kanadskoj povijesti bila samo centar duhovne aktivnosti, nego su i nje izrasli organizmi, koji su pridonijeli stvaranju današnjeg moderno društva. Tako je prva blagajna uzajamne pomoći na američkom kontinentu osnovana na inicijativu (poticaj) katoličkih svećenika. Na inicijativu katoličkog svećenstva osnovane su prošlog stoljeća u Kanadi mnoge ribarske, poljoprivredne i šumarske zadruge, radnički sindikati i druga udruženja. To je bilo u prošlosti. Danas međutim, rekao je mgr. Roy, ne postoje više pravne veze između župe i zadruga i sindikata, i župa može živjeti bez njih. Stoga je poželjno, da se svi što prije potpuno osamostale — ukoliko to već nisu — i da se župa prije svega brine za duhovni život svojih vjernika. Mi vjerujemo, zaključio je mrg. Roy, da stvarajući dobre kršćane stvaramo i dobre građane.

IZVRŠNI ODBOR za 400-godišnjicu sv. Franje Ksaverskog raspisao je natječaj za najbolju studiju i članak o životu ovog velikog sveca. U natječaju mogu sudjelovati svi oni, koji do 15. ožujka 1951. objave i štampaju svoju studiju. Nagrada za najbolju studiju iznosi 25.000 peseta, a za članak 5000 peseta.

GODIŠNJAK SVETE STOLICE — Mgr. Montini, voditelj državnog tajništva Sv. Stolice, predao je tokom mjeseca ožujka sv. Ocu godišnjak »Aktivnost Sv. Stolice u 1949. godini«. Godišnjak predstavlja knjigu od 400 stranica, i u njoj je opisana djelatnost Sv. Stolice u 1949. god. na religijoznom, kulturnom, socijalnom i karitativnom polju.

OKRUŽNICA LIONSKOG KARDINALA — Lionski kardinal nadbiskup izdao je okružnicu povodom štrajkova francuskih radnika. U okružnici se kardinal zauzima za pravedne zahtjeve radnika i naglašuje, da račnici za svoj rad moraju biti pravedno nagrađeni. Ako rad nije pravedno nagrađen t. j. ako radnik svojim radom ne može zaslužiti toliko, koliko mu je potrebno za čovjeka dostojno izdržavanje njegovo i njegove obitelji znači, da društvo nije postavljeno na pravednim temeljima i prema tome, da treba tražiti nove temelje društvenim odnosima. Te temelje pravednog uređenja ljudskog društva može svijetu pružiti samo kršćanstvo, s njegovim temeljnim čudorednim načelima pravednosti i ljubavi.

Okružnicu sa sličnim sadržajem izdao je i marseljski nadbiskup.

TRIDESET PET OBRAĆENIKA U KATEDRALI U TORONTU. — U katedrali sv. Petra u Torontu uz prisustvo velikog mnoštva svijeta izvršen je veličanstven obred primanja u katoličku Crkvu pa sakramentu sv. Krštenja 35 obraćenika na katoličku vjeru. Djelo je to Društva sv. Pavla za širenje vjere.

O LJUBAVI KRIŽA

(Nastavak sa str. 3)

losne i ponižujuće prilike, mi ćemo se predati i većim poslovima, ted nas ne će progonstvo uznemirivati, a često i najveće pokore ne će naškoditi našem zdravlju.

(L. Lallement: Nauka o duhovnom životu, put prema savršenosti)

Vlasnik i izdavač: Hrvatsko književno Društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. — Uređuje i za list odgovara: Dr. Pavao Lončar, kanonik, Zagreb, Kapitol 14. — Tisak »Štamparije novina« Zagreb, Masarykova ul. 25a. — Broj čekovnog računa uprave lista: 4—86021. — Pojedini broj stoji 2.— Din.